

ความต้องการการนิเทศงานห้องสมุดของครูบรรณารักษ์โรงเรียนรัฐบาล
ระดับมัธยมศึกษา ในกรุงเทพมหานคร



นางกุสุมา สิริ

ศูนย์วิทยพัทธยากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

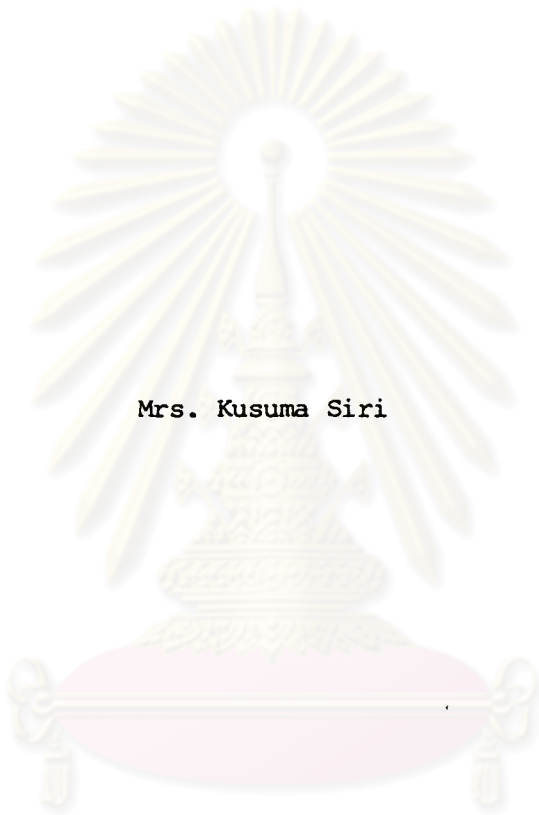
พ.ศ. 2528

ISBN 974-564-916-3

010762

๑

NEEDS FOR SUPERVISION ABOUT LIBRARY WORK OF THE
GOVERNMENTAL SECONDARY SCHOOL LIBRARIANS IN BANGKOK METROPOLIS



Mrs. Kusuma Siri

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts

Department of Library Science

Graduate School

Chulalongkorn University

1985

ISBN 974-564-916-3

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความต้องการการนิเทศงานห้องสมุดของครูบรรณารักษ์โรงเรียนรัฐบาล
ระดับมัธยมศึกษา ในกรุงเทพมหานคร

โดย นางกุสุมา ศิริ

ภาควิชา บรรณารักษศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประยงค์ พัทธกิจจำรูญ



บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

กุสุมา ศิริ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.สุประคิษฐ์ บุนนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

วนิดา สุรวดี

.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วนิดา สุรวดี)

ประยงค์ พัทธกิจจำรูญ

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประยงค์ พัทธกิจจำรูญ)

ศจี จันทวิมล

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ศจี จันทวิมล)

สุรพรชัย สวรรณโคธ

.....กรรมการ
(อาจารย์สุรพรชัย สวรรณโคธ)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความต้องการการนิเทศงานห้องสมุดของครูบรรณารักษ์ โรงเรียนรัฐบาล
ระดับมัธยมศึกษา ในกรุงเทพมหานคร

ชื่อนิสิต นางกุสุมา ศิริ

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประยงค์ พิพัฒนกิจจำรูญ

ภาควิชา บรรณารักษศาสตร์

ปีการศึกษา 2528



บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ในการวิจัยนี้เพื่อศึกษาถึงสภาพการนิเทศงานห้องสมุดโรงเรียนของศึกษานิเทศก์ ศึกษาความต้องการการนิเทศงานห้องสมุดของครูบรรณารักษ์โรงเรียนรัฐบาลระดับมัธยมศึกษา ในกรุงเทพมหานคร และเปรียบเทียบการนิเทศที่ครูบรรณารักษ์เหล่านี้ได้รับ กับที่มีความต้องการ เพื่อเป็นแนวทางแก่ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในการพัฒนาบุคลากรห้องสมุดโรงเรียน ได้นำผลไปปรับปรุง และพัฒนาการดำเนินงานห้องสมุดโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ข้อมูลในการวิจัยได้จากการส่งแบบสอบถามให้แก่ครูบรรณารักษ์ โรงเรียนรัฐบาลระดับมัธยมศึกษา ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 98 คน ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาคิดเป็นร้อยละ 83.67 การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีหาค่าร้อยละ ค่ามัชฌิมเลขคณิต ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบความคิดเห็นโดยทดสอบค่าที (t-test) แล้วนำเสนอในรูปตารางและความเรียง

ผลของการวิจัยปรากฏว่า การนิเทศที่ครูบรรณารักษ์โรงเรียนรัฐบาลระดับมัธยมศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ได้รับอยู่ในระดับน้อยและปานกลาง ในขณะที่ความต้องการการนิเทศงานห้องสมุดของครูบรรณารักษ์เหล่านี้ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลางจนถึงมาก และความต้องการการนิเทศงานห้องสมุดในทุกด้านของครูบรรณารักษ์ มีมากกว่าการนิเทศที่ครูบรรณารักษ์ได้รับจากศึกษานิเทศก์ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะของครูบรรณารักษ์เกี่ยวกับการนิเทศงานห้องสมุด คือ กรมสามัญ-
ศึกษา ควรมีนโยบายในการจัดประชุมสัมมนาผู้บริหาร เพื่อเน้นให้เห็นความสำคัญของ
ห้องสมุดโรงเรียน และควรจัดอัตราครูบรรณารักษ์เต็มเวลา ที่มีวุฒิทางบรรณารักษศาสตร์
ให้แก่โรงเรียนมัธยมศึกษาให้ทั่วถึงทุกโรงเรียน ศึกษาในเทศก์ควรไปให้คำแนะนำ และ
ความช่วยเหลือแก่ครูบรรณารักษ์อย่างสม่ำเสมอ ควรผลิตเอกสารต่าง ๆ เช่น จุลสาร
จดหมายข่าว และวารสารที่เกี่ยวข้องกับทางบรรณารักษศาสตร์ให้มากขึ้น และ ครู-
บรรณารักษ์ควรอุทิศตนเอง และเวลา ให้กับงานห้องสมุดโดยเต็มกำลังความสามารถ
และมีทัศนคติที่ดีต่อการนิเทศ



ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title Needs for Supervision about Library Work of the
Governmental Secondary School Librarians in
Bangkok Metropolis

Name Mrs. Kusuma Siri

Thesis Advisor Assistant Professor Prayongsri Pattanakitchamroon

Department Library Science

Academic Year 1985



ABSTRACT

The main purposes of this research are to study the conditions of school library supervisors' work, to study the needs for supervision of library work in the governmental secondary schools in Bangkok and to compare present supervision to the needs for supervision in these libraries. The research results will be a guide for those responsible for improving and developing school libraries.

The data in the survey was collected from 98 school librarians in the governmental secondary schools in Bangkok. 83.67 percent of the number of total questionnaires distributed were returned. The data was analyzed into percentage, arithmetic mean, standard deviation and t-test.

The research results are as follow : the majority of governmental secondary school librarians received low to moderate levels of supervision, whereas the majority of them needed a moderate to high level. There was a significant difference of .05 between the supervision presently

done and the needs for supervision of the librarians.

It is recommended that the Department of General Education run training programs and seminars for school administrators to reinforce the importance of school libraries. The Department of General Education should also provide full-time school librarians to take responsibility for library work only in all secondary schools. Supervisors should visit, make recommendations and aid school libraries regularly. Moreover, the Supervisory Unit, Department of General Education should publish more documents such as : pamphlets, newsletters, journals dealing with librarianship. Finally, the school librarians must devote themselves to library work seriously and they should also have a good attitude toward supervision.



ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย



บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฎ
บทที่	
1. บทนำ.....	1
✕ ความสำคัญและความเป็นมาของปัญหา.....	1
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	5
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	9
✓ สมมุติฐานของการวิจัย.....	10
✓ ขอบเขตของการวิจัย.....	10
✓ ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	10
✓ คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	11
2. ห้องสมุดโรงเรียนและสภาพการนิเทศงานของศึกษานิเทศก์.....	12
สภาพและปัญหาของห้องสมุดโรงเรียน.....	12
สภาพของห้องสมุดโรงเรียน.....	12
ปัญหาของห้องสมุดโรงเรียน.....	16
ครอบครัวรักกับความสำเร็จในการเพิ่มพูนความรู้ทางด้าน ห้องสมุด.....	20
การนิเทศงานด้านห้องสมุดโรงเรียน.....	22
ความหมายของการนิเทศการศึกษา.....	22
การบริหารงานด้านการนิเทศงานห้องสมุดโรงเรียน...	23

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ศึกษานิเทศก์กับการนิเทศงานด้านห้องสมุดโรงเรียน.....	26
ขอบเขตและหน้าที่ของศึกษานิเทศก์.....	26
วิธีการนิเทศและการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์.....	28
ผลงานการนิเทศกลุ่มห้องสมุดโรงเรียน.....	31
3. วิธีดำเนินการวิจัย และผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	33
วิธีดำเนินการวิจัย.....	33
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	38
4. สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ.....	63
ข้อค้นพบ.....	63
อภิปรายผลการวิจัย.....	67
ข้อเสนอแนะ.....	76
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป.....	78
บรรณานุกรม.....	79
ภาคผนวก ก. บัญชีรายนามกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา ส่วนกลาง ตามคำสั่งกรมสามัญที่ 4952/2526.....	86
ข. แบบสอบถาม.....	92
ค. บันทึกการนิเทศ และแบบรายงานการนิเทศของศึกษานิเทศก์	112
ง. ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา พ.ศ. 2519.....	118
จ. การคำนวณค่าทางสถิติ.....	121
ประวัติผู้เขียน.....	125

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. จำนวนครูบรรณารักษ์ แยกตามวุฒิ.....	39
2. จำนวนโรงเรียนที่เปิดสอนวิชา ท 081 (การศึกษาขั้นคว่ำเบื้องต้น) แยกตามครูผู้สอน.....	40
3. จำนวนครูบรรณารักษ์ในโรงเรียน.....	40
4. จำนวนเจ้าหน้าที่ห้องสมุด.....	41
5. เปรียบเทียบการนิเทศที่ได้รับและการนิเทศที่ต้องการของครูบรรณารักษ์ ในด้านการบริหารงานห้องสมุด.....	42
6. เปรียบเทียบการนิเทศที่ได้รับและการนิเทศที่ต้องการของครูบรรณารักษ์ ในด้านการดำเนินงานห้องสมุด.....	46
7. เปรียบเทียบการนิเทศที่ได้รับและการนิเทศที่ต้องการของครูบรรณารักษ์ ในด้านการสอนวิชา ท 081 (การศึกษาขั้นคว่ำเบื้องต้น) และการ ปฐมนิเทศการใช้ห้องสมุด.....	50
8. เปรียบเทียบการนิเทศที่ได้รับและการนิเทศที่ต้องการของครูบรรณารักษ์ ในด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าทางวิชาการ.....	52
9. เปรียบเทียบการนิเทศที่ได้รับและการนิเทศที่ต้องการของครูบรรณารักษ์ ในด้านวิธีการนิเทศ.....	55
10. จำนวนครูบรรณารักษ์แยกตามการให้ความสำคัญองงาน.....	57